

Derrotisme revolucionari

Agustín Guillamón

2015

Ahir

El derrotisme és una tàctica política que té per objectiu propagar el desànim en el propi país mitjançant notícies o idees pessimistes sobre el resultat d'una guerra o de qualsevol altra empresa.

Derrotisme revolucionari és l'impulsat per algunes minories, en un país en guerra, contra el propi govern, amb l'objectiu d'afavorir al moviment revolucionari. Es proposa transformar la guerra imperialista en guerra civil, declarant la guerra a la guerra.

S'oposa frontalment a la unió sagrada, és a dir, a la unitat nacional de totes les classes amb el propòsit únic d'obtenir la victòria nacional sobre l'enemic. El derrotisme revolucionari trenca amb aquesta unió sagrada entre classes i lluita contra la seva pròpia burgesia amb l'objectiu d'aconseguir la derrota de la seva pròpia nació. No hi ha més horitzó que l'internacionalisme, la pau i la revolució social.

Encara que ja havia estat utilitzat esporàdicament durant la guerra francoprussiana de 1870, el terme es va popularitzar durant la Primera Guerra Mundial, com a proposta per assolir una sortida revolucionària capaç d'acabar amb la guerra. Va obtenir cert èxit a Rússia, Alemanya, Itàlia, Hongria, Romania ... i en l'estiu de 1917 va amenaçar seriosament a l'exèrcit francès, amb amotinaments de regiments sencers i desercions en massa. Clemenceau, Pétain i l'alt comandament militar van fer petites reformes al mateix temps que recorrien a l'afusellament selectiu, delmant als regiments insurrectes. A la tardor de 1917 els soldats van tornar a l'obediència plens d'odi i rancor contra els seus oficials i els polítics, tot i haver aconseguit que l'estratègia de l'Estat Major abandonés les grans ofensives i les seves conseqüents carnisseries per una guerra de trinxeres merament defensiva. Però la tàctica de derrotisme revolucionari va demostrar a França la seva incapacitat per posar fi a la guerra.

Durant la Guerra civil espanyola va haver alguns intents d'aplicació del derrotisme revolucionari. Els més destacats van ser els promoguts per *Bilan* i per Els Amics de Durruti.

Bilan aplicava un derrotisme abstracte i idealista, entre altres coses perquè no tenia capacitat per intervenir o influenciar mínimament a la classe obrera espanyola. No cal menysprear o ridiculitzar les tesis o postures teòriques de la Fracció, però sí que ha de qüestionar-se el caràcter marxista de les mateixes, perquè un marxisme crític sense capacitat operativa d'intervenir en la realitat social i històrica no és marxisme: és filosofia. Aquells que s'obsessionen en la defensa a ultrança de *Bilan* cauen en l'idealisme, ja fustigat per Marx en la tesi número 11 sobre Feuerbach.

La Fracció Italiana d'Esquerra comunista, que editava *Bilan* en francès i Prometeo en italià, considerava que la guerra civil espanyola era una guerra imperialista entre la burgesia democràtica i la burgesia feixista.

Les consignes de *Bilan* sobre sabotatge de la indústria de guerra, confraternització al front amb els feixistes, no prendre partit per cap dels bàndols imperialistes en lluita, etcètera, eren unes consignes abstractes, ideològiques i en la pràctica reaccionàries; el principal defecte era la seva inoperància, la seva falta de capacitat per convertir-les en acció pràctica: eren paper mullat. Però, això sí, eren unes tesis teòriques molt brillants, que lluien molt bé en les pàgines de *Bilan*. La seva aplicació pràctica, absolutament impossible per al grupuscle d'estrangers de la Fracció, sense cap influència en la classe obrera barcelonina o catalana, era de caràcter reaccionari, perquè implicava la col·laboració amb els feixistes i ajudar-los a trencar el front republicà, obrint les portes a l'exèrcit de Franco.

Bilan només va fer l'únic que podia fer: defensar les seves posicions sobre el paper.

Qui sí que va posar en pràctica un derrotisme revolucionari demolidor i actiu van ser Els Amics de Durruti.

La pròpia fundació de l'Agrupació de Els Amics de Durruti es va originar com a punt final d'un procés de derrotisme revolucionari:

El 20 d'octubre de 1936 es va decretar la militarització de les milícies populars, que havia d'entrar en vigor l'1 de novembre. Els milicians de la Fracció van decidir abandonar el front perquè van considerar que la Guerra civil espanyola s'havia convertit definitivament en una guerra imperialista. Les diferents columnes anarquistes, com succeïa en tants altres àmbits, es van resistir diversos mesos a l'aplicació d'aquest decret.

El rebuig a la militarització de les Milícies Populars va crear un gran malestar en diverses unitats de milicians llibertaris, que es van concretar en el Ple de columnes confederals i anarquistes reunit a València del 5 al 8 de febrer de 1937. Pablo Ruiz va assistir com a delegat dels milicians de la Columna Durruti, al sector de Gelsa, reticents a la militarització, i els germans Pellicer com a representants dels milicians de la Columna de Ferro. En la quarta agrupació de la Columna Durruti, al sector de Gelsa, es va arribar a una desafiant desobediència de les ordres rebudes dels Comitès Regionals

de la CNT i la FAI perquè acceptessin la militarització. L'hostilitat entre els milicians de la Columna Durruti que acceptaven la militarització, i els que la rebutjaven, va crear seriosos problemes, que a punt van estar de provocar un enfrontament armat, que es va canalitzar mitjançant la creació d'una comissió de la Columna, presidida per Manzana, que va plantejar el problema al Comitè Regional. Com a resultat d'aquestes converses es va optar per donar a tots els milicians la possibilitat d'escollir, al terme de quinze dies, entre dues alternatives: l'acceptació de la militarització imposada pel govern republicà, o l'abandonament del front.

Pablo Ruiz, delegat de la quarta agrupació de la Columna Durruti a Gelsa, va liderar a uns 800 milicians que van decidir, malgrat totes les pressions, abandonar el front, portant-se les armes, per baixar a Barcelona i fundar una organització revolucionària que s'oposés al constant desistiment de principis anarquistes i a la contrarevolució en marxa. Aquests milicians van estar en l'origen de la fundació de l'Agrupació de Els Amics de Durruti. Al maig de 1937 s'havien expedit cinc mil carnets i quatre-cents d'ells estaven lluitant en les barricades, armats.

A l'Agrupació es donava la confluència de dos corrents principals: l'oposició dels milicians anarquistes de la Columna Durruti a la militarització de les Milícies Populars, i l'oposició al governamentalisme, que va trobar la seva millor expressió en els articles de Jaume Badius (però no només de Badius) a *Solidaridad Obrera*, des de juliol fins a novembre de 1936, en *Ideas*, des de desembre de 1936 fins abril de 1937, i a *La Noche*, des de març fins a maig de 1937.

Els dos corrents, el "milicià" de rebuig a la militarització de les Milícies Populars, representat per Pablo Ruiz, i el "periodístic" de crítica al col·laboracionisme governamental de la CNT-FAI, encapçalat per Jaime Badius, es van oposar a la ideologia circumstantialista i col·laboracionista confederal (que servia de coartada per la deixadesa i descurança dels principis característics i fonamentals de l'anarquisme), encarnada amb diversos matisos, per Federica Montseny, Juan García Oliver, "Diego Abad de Santillán" o Joan Peiró, entre d'altres.

El derrotisme revolucionari de Els Amics de Durruti va ser un fet molt concret i real, i per tant revolucionari; en comparació, l'abstracte i idealista derrotisme de *Bilan* era només paper mullat o xerrameca, i a més reaccionari. La inòpia de *Bilan* era tal que en tot moment va desconèixer què eren i què feien Els Amics de Durruti, i és que des de París tot semblava teòricament perfecte i era molt fàcil pontificar en bells articles sobre fets que quedaven molt llunyans i aliens.

Els Amics de Durruti van posar en pràctica un dels episodis de derrotisme revolucionari més excel·lents de la història del moviment obrer i revolucionari: 800 milicians van abandonar el front d'Aragó amb les armes a la mà, per baixar a Barcelona amb l'objectiu de combatre per la revolució, fundant Els Amics de Durruti, que al maig de 1937 van intentar plantejar una orientació revolucionària a la insurrecció obrera contra l'estalinisme i el govern burgès de la Generalitat. Així va ser i així va succeir. Els militants de la Fracció, a París, es limitaven a escriure a *Bilan* i *Prometeo*, amb més o menys encert, sobre aquesta llunyana i aliena insurrecció.

Durant la Segona guerra mundial van ser molt pocs els casos de derrotisme revolucionari, ja que l'opció entre democràcia i feixisme va enlluernar a les multituds davant l'alternativa revolucionària entre capitalisme (feixista o demòcrata) i comunisme. Alternativa comunista que a més apareixia deformada grotescament com a despotisme estalinista. Només algunes petites minories, gairebé sense influència social real, van impulsar consignes de transformació de la guerra imperialista en guerra civil revolucionària.

Entre aquestes minories destacava el Grup Espanyol de la Quarta Internacional, que a la revista *Revolución*, editada a Mèxic, va publicar els articles de Munis i Benjamin Péret sobre la guerra imperialista, denunciant les matances dels bombardejos alemanys sobre Londres, els bombardejos americans sobre les ciutats alemanyes, o l'estret nacionalisme reaccionari de la Resistència francesa.

Un altre exemple digne d'esment va ser el del jueu austríac Georg Scheuer i el grup RK (Comunistes revolucionaris), que va practicar el derrotisme revolucionari entre els soldats alemanys de l'exèrcit hitlerià, amb octavetes i propaganda que cridaven a la deserció a l'exèrcit alemany d'ocupació, a França. Les seves accions superen la imaginació més desbordada d'una novel·la d'aventures. Com jueus de parla alemanya a la França ocupada necessitaven falsificar papers d'identificació, i posats a fer-ho, van falsificar documents de mutilats de guerra, perquè d'aquesta manera els sortien a millor preu els bitllets de tren. Segrestada una militant del grup per la Gestapo, en un hospital francès, el grup es disfressà d'escamot de la Gestapo, espantà els guàrdies feixistes de Vichy i l'alliberà sense disparar un sol tret. Després de la Alliberació de París, l'agost de 1944, Scheuer participà en la vaga d'ocupació i autogestió de la fàbrica Renault, propietat d'un destacat col·laboracionista, però l'intent revolucionari fracassà estrepitosament davant el pes aclaparador de la restauració capitalista.

Avui

En l'actualitat de la guerra de classes en curs el derrotisme revolucionari té cinc fronts oberts:

1.- El de les tropes nacionals operant en altres països en les anomenades missions de pau. ¿Quins interessos defensen si no són els del capital financer internacional? ¿Quina pau poden oferir legionaris, policies, mercenaris i similars?

2.- Rere la magnificació de l'amenaça terrorista s'amaga l'elaboració d'una ofensiva política i militar contra totes les llibertats i drets democràtics dels països occidentals. A mig termini retallades socials i llibertats són incompatibles. Les diferents lleis mordassa o antiterroristes són l'inici del camí cap a un autoritarisme polític sense límits, que desembocarà en dictadures més o menys camuflades amb innocents adornaments democràtics i eleccions entre el dolent i el pitjor.

3.- Les prohibicions estatals a les migracions són matances en massa i una burla als refugiats polítics.

4.- No facilitar medicació als malalts d'hepatitis, reduir llits als hospitals, allargar les llistes d'espera de les operacions perquè es tanquen sales quirúrgiques,

etcètera, provoca morts innecessàries de les que només hi ha un responsable: el terrorisme d'Estat.

Quan les farmacèutiques deixen d'investigar o de fabricar medicaments eficaços, per motius de rendibilitat econòmica, som davant d'un terrorisme de les multinacionals.

La guerra social contra els marginats, jubilats, treballadors, aturats i precaris pren avui la forma d'una guerra de l'Estat contra els sectors més febles i desafavorits dels seus pobles, que té els seus camps de batalla als barris, ambulatoris, escoles i guetos.

5.- La tàctica derrotista contempla avui la dissolució de tots els exèrcits, de totes les policies, de totes les fronteres, de tots els Estats, del Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional, com a única solució de supervivència per a tots aquells que no tenen cap poder de decisió sobre les seves pròpies vides i que pateixen la mofa d'unes eleccions en què es trien uns representants que no poden fer una altra cosa, sigui quina sigui la seva voluntat, que enfortir al sistema i aplicar la seva lògica destructiva i antipopular en defensa de les multinacionals i el capital financer arreu del món.

Agustín Guillamón.

Barcelona, 15-11-2015

Per a contactar amb Alejandría Proletaria: germinal_1917@yahoo.es
Visita la nostra pàgina: <http://grupgerminal.org/?q=node/517>